

P7_TA-PROV(2013)0099

Puuvillan globaali arvoketju

Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. maaliskuuta 2013 puuvillan globaalin arvoketjun kestävyydestä (2012/2841)(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3, 6 ja 21 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 206 ja 207 artiklan,
- ottaa huomioon asiakirjaan Helleenien tasavallan liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista sisältyvän pöytäkirjan N:o 4 puuvillasta,
- ottaa huomioon Kansainvälisen työjärjestön (ILO) merkittävimmät yleissopimukset, kuten 26. kesäkuuta 1973 tehdyn, työhön pääsemiseksi vaadittavaa vähimmäisikää koskevan yleissopimuksen nro 138, 17. kesäkuuta 1999 tehdyn, lapsityön pahimpien muotojen kieltämistä ja välittömiä toimia niiden poistamiseksi koskevan yleissopimuksen nro 182, 21. kesäkuuta 2001 tehdyn, maatalousalan työturvallisuutta ja -terveyttä koskevan yleissopimuksen nro 184, 9. heinäkuuta 1948 tehdyn, ammatillista järjestäytymisvapautta ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelua koskevan sopimuksen nro 87, 8. kesäkuuta 1949 tehdyn, järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden periaatteiden soveltamista koskevan yleissopimuksen nro 98, 23. kesäkuuta 1975 tehdyn, maaseudun työntekijäjärjestöjä ja niiden osuutta taloudellisessa ja sosiaalisessa kehityksessä koskevan yleissopimuksen nro 141 sekä 22. kesäkuuta 1981 tehdyn, työturvallisuutta ja -terveyttä sekä työympäristöä koskevan yleissopimuksen nro 155, sekä 20. marraskuuta 1989 tehdyn YK:n yleissopimuksen lapsen oikeuksista,
- ottaa huomioon kansainvälisen ohjelman lapsityövoiman käytön poistamiseksi (IPEC) ja lasten työntekoa valottavan ohjelman "Understanding Children's Work" (UCW),
- ottaa huomioon EU:n jäsenyyden kansainvälisissä perushyödyketoimielimissä (KPT),
- ottaa huomioon 7.–11. lokakuuta 2012 pidetyn puuvilla-alan kansainvälisen neuvoo-antavan komitean (ICAC) 71. täysistunnon tulokset,
- ottaa huomioon 10.–15. kesäkuuta 2012 Port Vilassa (Vanuatu) pidetyn AKT:n ministerineuvoston 95. istunnossa annetun, puuvillaa koskevan päätöslauselman,
- ottaa huomioon 25. marraskuuta 2010 antamansa päätöslauselmat ihmisoikeuksista sekä sosiaali- ja ympäristönormeista kansainvälisissä kauppasopimuksissa¹ ja yritysten yhteiskuntavastuusta kansainvälisissä kauppasopimuksissa²,
- ottaa huomioon 25. lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 978/2012 yleisen tullietuusjärjestelmän soveltamisesta¹,

¹ EUVL C 99 E, 3.4.2012, s. 31.

² EUVL C 99 E, 3.4.2012, s. 101.

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmasa, jotka koskevat hyödykkeiden kauppaa, raaka-aineiden saatavuutta, hintojen epävakautta maataloushyödykkeiden markkinoilla, johdannaismarkkinoita, kestävää kehitystä, vesivaroja sekä lapsityötä ja lasten hyväksikäyttöä kehitysmaissa,
 - ottaa huomioon 15. joulukuuta 2011 antamansa päätöslauselman², jossa ei annettu hyväksyntää EU:n ja Uzbekistanin välisen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen tekstiilipöytäkirjan tekemiselle, koska parlamentti oli huolissaan lasten pakkotyön käytöstä puuvillaviljelmillä,
 - ottaa huomioon YK:n Global Compact -aloitteen, eurooppalaisen raaka-ainestrategian, EU:n yritysten yhteiskuntavastuuta koskevan strategian, EU:n kestäväen kehityksen strategian, EU:n johdonmukaisen kehitysyhteistyöpolitiikan sekä ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n strategisen kehityksen ja toimintasuunnitelman,
 - ottaa huomion 14. maaliskuuta 2013 annettavan komission julkilausuman puuvillan arvoketjun kestävydestä,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan,
- A. toteaa, että puuvilla on maankäyttöä ajatellen yksi merkittävimmistä satokasveista, puuvilla-ala tarjoaa huomattavan määrän työpaikkoja ja puuvilla on elintärkeä elintarvikkeisiin kuulumaton hyödyke maaseutuyhteisöille, myyjille, tekstiiliteollisuudelle ja kuluttajille ympäri maailmaa;
 - B. toteaa, että puuvilla on laajimmin käytetty luonnonkuitu, jota kasvatetaan yli sadassa maassa ja jonka kaupankäyntiin osallistuu noin 150 valtiota;
 - C. toteaa, että puuvillan tuotantoon osallistuu noin sata miljoonaa maaseudun kotitaloutta ja että puuvilla-ala on merkittävä työllistäjä, joka tarjoaa tulonlähteen yli 250 miljoonalle ihmiselle maatalouden arvoketjun tuotanto-, käsittely-, varastointi- ja kuljetusvaiheessa;
 - D. toteaa, että puuvillantuotantoa hallitsevat Kiina, Intia ja Yhdysvallat ja että Yhdysvallat, Intia, Australia ja Brasilia ovat hallitsevia puuvillan viejiä, kun taas Kiina, Bangladesh ja Turkki ovat hallitsevia maahantuojia; toteaa, että Uzbekistan on maailman viidenneksi suurin puuvillan viejä ja kuudenneksi suurin tuottaja;
 - E. ottaa huomioon, että valtaosa Bangladeshiin tuodusta puuvillasta käytetään vientiin suuntautuneeseen tekstiili- ja vaateusteollisuuteen, ja että tämän osuus kaikesta teollisuuden viennistä on 80 prosenttia; toteaa, että suurin osa sen tuottamista tekstiileistä ja vaatteista viedään teollisuusmaihin, erityisesti EU:hun, Kanadaan ja Yhdysvaltoihin;
 - F. tähdentää, että EU:ssa puuvillaa viljelee tällä hetkellä noin 100 000 tuottajaa Kreikassa ja Espanjassa, ja he tuottavat vuosittain 340 000 tonnia siemenistä puhdistettua puuvillaa yli 370 000 hehtaarin alueelta, mikä vastaa yhden prosentin osuutta siemenistä puhdistetun puuvillan maailmanlaajuisesta tuotannosta;

¹ EUVL L 303, 31.10.2012, s. 1.

² Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2011)0586.

- G. huomauttaa, että EU:sta tuli puuvillan nettoviejä vuonna 2009, EU:n markkinaosuus viennistä on 2,8 prosenttia ja merkittävimmät vientikohteet ovat Turkki, Egypti ja Kiina;
- H. toteaa, että EU:n tekstiili- ja vaatetusteollisuuden viennin arvo oli vuonna 2011 yhteensä 39 miljardia euroa ja ala työllisti yli 1,8 miljoonaa työntekijää 146 000 yrityksessä EU:ssa¹;
- I. ottaa huomioon, että puuvillan ympäristöjalanjälkeä kasvattaa torjunta-aineiden (7 prosenttia maailmanlaajuisesta kulutuksesta), hyönteismyrkkujen (15 prosenttia maailmanlaajuisesta kulutuksesta) ja veden liiallinen käyttö ja että seurauksena on maaperän tilan huonontuminen ja saastuminen sekä biologisen monimuotoisuuden häviäminen;
- J. panee merkille, että suurin osa maailmanlaajuisesta puuvillasadosta kasvaa keinokastelualueilla, mikä kuormittaa merkittävästi makeanveden varoja; ottaa huomioon, että puuvillasta aiheutuu enemmän maailmanlaajuisia hyönteisten torjunta-aineiden kulkeutumia kuin muista satokasveista;
- K. ottaa huomioon, että EU on puuvillaan liittyvän kehitysavun suurin toimittaja EU:n ja Afrikan puuvilla-alan kumppanuuden ja muiden ohjelmien kautta² ja että se oli maailman suurin vähiten kehittyneiden maiden tekstiilien ja vaatteiden tuoja vuonna 2009;
- L. katsoo, että unionin yleisen tullietuusjärjestelmän (GSP) uudistuksella³ vahvistetaan GSP+-järjestelmän kannustimia keskeisten ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien kunnioittamiseen sekä ympäristönormien ja hyvän hallintotavan normien noudattamiseen;
- M. katsoo, että lapsityövoiman käytön laajuutta puuvillan arvoketjussa on vaikea arvioida, sillä saatavilla olevat tiedot ovat epätäydellisiä ja hajanaisia;
- N. ottaa huomioon, että ILO:n arvion mukaan maailmassa on yli 215 miljoonaa työvoimana käytettävää lasta, joista 60 prosenttia työskentelee maatalousalalla⁴;
- O. toteaa, että tässä päätöslauselmassa lapsityöllä tarkoitetaan työhön pääsemiseksi vaadittavaa vähimmäisikää koskevassa ILO:n yleissopimuksessa nro 138 sekä lapsityön pahimpien muotojen kieltämisestä ja välittömiä toimia niiden poistamiseksi koskevassa ILO:n yleissopimuksessa nro 182 määriteltyä lapsityötä;

¹ EU-27-maiden tekstiili- ja vaatetusteollisuus vuonna 2011, Euroopan vaatetus- ja tekstiilialan järjestö (Euratex), 2011.

² EU:n ja sen jäsenvaltioiden Afrikan puuvilla-alalle toimittaman kehitysavun kokonaisarvo on vuoden 2004 jälkeen ylittänyt 350 miljoonaa euroa. Katso Maailman kauppajärjestön tiedot puuvilla-alan kehitysavusta, 31.5.2012.

³ Hyväksytyt tekstit, 13. kesäkuuta 2012, P7_TA(2012)0241.

⁴ ILO:n IPEC-ohjelman raportti: Lapsityövoimaan liittyvä maailmanlaajuinen edistyminen: kehityssuunnan arviointi 2004–2008, 2011.

- P. katsoo, että lapsi- ja pakkotyövoiman käyttöä ilmenee eri muodoissa useimmissa merkittävässä puuvillantuotantomaissa viljelyssä, kuidun ja siementen korjuussa ja puuvillan puhdistamisessa¹;
- Q. katsoo, että puuvilla- ja tekstiilialalla ilmenevää lapsi- ja pakkotyövoiman käyttöä ei voida käsitellä erillään niiden pääasiallisista syistä, joita ovat köyhyys maaseudulla ja vaihtoehtoisten tulonlähteiden puute, lasten oikeuksien riittämätön suojeleminen, puutteelliset toimet kaikille lapsille pakollisen koulutuksen perustamisessa, tiukat yhteisörakenteet ja vallitsevat asenteet;
- R. toteaa, että työolot, myös terveys- ja turvallisuusnormit sekä palkkataso, ovat edelleen suuri huolenaihe puuvillantuotannossa sekä tekstiili- ja vaatetusteollisuudessa erityisesti vähiten kehittyneissä maissa ja kehitysmaissa; panee merkille, että vuoden 2006 jälkeen yksin Bangladeshissa 470 ihmistä on saanut surmansa tekstiiliyrityksissä puhjenneissa tulipaloissa;
- S. huomauttaa, että ICAC tuo yhteen 41 puuvillan tuotantoon, kulutukseen ja kauppaan osallistuvaa maata sekä pyrkii parantamaan puuvillamarkkinoiden avoimuutta tiedottamalla, vahvistamalla kansainvälistä yhteistyötä, keräämällä tilastotietoja, antamalla teknisiä tietoja sekä laatimalla ennusteita puuvilla- ja tekstiilimarkkinoista;
- T. ottaa huomioon, että ICAC on yksi harvoista kansainvälisistä perushyödyketoimielimistä (KPT), jonka jäsen EU ei vielä ole, ja että seitsemän EU:n jäsenvaltiota on tällä hetkellä ICAC:n jäseniä;
- U. katsoo, että puuvilla on olennaisen tärkeä hyödyke kauppaa, kehitystä ja maataloutta koskeville EU:n tavoitteille;
- V. katsoo, että ICAC:n jäsenenä EU voisi tehostaa puuvilla-asioita koskevaa yhteistyötä ja toimiensa johdonmukaisuutta sekä vaikuttaa enemmän puuvilla-alan esityslistaan;
- W. katsoo, että ICAC:n jäsenenä EU voisi saada tehokkaammin tietoja ja analyttisiä neuvoja sekä helpottaa tekstiilialan, puuvillantuottajien ja viranomaisten välisiä yhteyksiä ja kumppanuuksia;
- X. ottaa huomioon, että parlamenttia pyydetään antamaan hyväksyntä EU:n liittymiselle ICAC-toimielimeen;
1. kehottaa ponnistelemaan tehokkaammin kauppaa vääristävien toimien torjumiseksi ja hyödykejohdannaismarkkinoiden avoimuuden parantamiseksi;
 2. kehottaa kaikkia puuvilla-alan toimijoita tekemään viipymättä ICAC:n välityksellä yhteistyötä vähentääkseen mahdollisimman tuntuvasti ympäristön pilaantumista, mihin sisältyy vesijalanjäljen pienentäminen sekä torjunta-aineiden ja hyönteismyrkkien käytön vähentäminen; korostaa, että kyseiset tuotantomenetelmät, jotka eivät ole kestäviä, heikentävät tulevaisuuden puuvillantuotannon edellytyksiä; pitää unionin liittymistä

¹ Kirjallisuuskatsaus ja maailmanlaajuisen puuvillantuotannon sosiaalisia vaikutuksia koskevan tutkimuksen arviointi; ICAC:n puuvilla-alan sosiaalisen, ympäristönsuojellisuuden ja taloudellisen suorituskyvyn asiantuntijapaneeli (SEEP), heinäkuu 2008.

ICAC:hen tärkeänä vaikuttajana tätä koskevan yhteisen ICAC:n työohjelman kehittämiseksi;

3. korostaa, että on tärkeää torjua ihmisoikeusloukkauksia ja työntekijöiden oikeuksien loukkauksia ja ympäristön saastumista puuvillan arvoketjun kaikissa vaiheissa, tekstiili- ja vaatetusala mukaan luettuna; ehdottaa, että ICAC:n olisi kehitettävä keinoja, joiden avulla kansalaisjärjestöjen olisi helpompi seurata ihmisoikeusloukkauksia riippumattomasti puuvillan arvoketjun kaikissa vaiheissa, ja pyytää unionia ryhtymään toimiin asian edistämiseksi, kunhan se on ICAC:n jäsen;
4. painottaa, että kehitysmaiden pientuottajille on luotava oikeanlaiset toimintaolosuhteet, jotta ne voivat päästä mukaan EU:n tekstiili- ja vaatetusteollisuuden tärkeimpiin arvoketjuihin sekä nousta puuvilla-, tekstiili- ja vaatetusalan arvoketjussa ylöspäin ja ymmärtää luonnonmukaisesti tuotetun ja reilun kaupan puuvillan potentiaalin; kehottaa komissiota arvioimaan, miten julkisia hankintoja koskevan EU:n lainsäädännön avulla voidaan vahvistaa reilun kaupan puuvillan suosiota;
5. kehottaa komissiota talouskumppanuussopimusneuvottelujen sekä kehitysyhteistyön rahoitusvälineen (DCI) kansallisten kehityssuunnitelmien yhteydessä tehostamaan toimiaan kansallisten ja alueellisten puuvillastrategioiden tukemiseksi puuvillan tuotantoon osallistuvissa vähiten kehittyneissä maissa;
6. tuomitsee ankarasti lapsi- ja pakkotyövoiman käytön puuvillaviljelmillä;
7. katsoo, että puuvillan arvoketjusta voidaan tehdä kestävämpi ainoastaan kokonaisvaltaisella, koordinoitulla ja pitkällä aikavälillä toteutettavalla lähestymistavalla, jolla puututaan lapsi- ja pakkotyön perimmäisiin syihin; kehottaa EU:ta kuitenkin ottamaan vakavasti kaikki orjuus- tai pakkotyösytykset puuvillan toimitusketjussa ja vastaamaan niihin asianmukaisilla seuraamuksilla;
8. korostaa, että puuvilla-alan kestävyys riippuu alalla toimivista tuottajista, myyjistä, tuotantopanosten toimittajista, tekstiilivalmistajista, vähittäismyyjistä, tavaramerkeistä, hallituksista, kansalaisyhteiskunnasta ja kuluttajista; muistuttaa, että reilun kaupan järjestelmissä sovitaan kuluttajien ja tuottajien tiiviimmästä yhteistyöstä muun muassa puuvilla-alalla, ja katsoo, että komission olisi arvioitava näiden asiantuntemusta ja parhaita käytänteitä;
9. kehottaa puuvillan tuotantoon osallistuvia maita luomaan ympäristön, jossa hallitus, teollisuusjärjestöt, riippumattomat kansalaisjärjestöt ja ammattiliitot voivat valvoa puuvilla-alan työolosuhteita riittävästi ja raportoida niistä, sekä tukemaan maatalousjärjestöjä ja ammattijärjestöjä niiden pyrkimyksissä tulotason nostamiseksi ja työolosuhteiden edistämiseksi puuvillaviljelmillä; korostaa, että puuvillateollisuuden käytännön tehtävissä työskentelevien on saatava työstään kohtuullinen elanto ja osansa puuvillantuotantomaille kertyvistä tuotoista;
10. pitää myönteisenä puuvilla- ja tekstiilialan arvoketjun kestävyuden edistämiseen tähtäviä sidosryhmien välisiä aloitteita sekä ohjelmia ja standardeja, joista voidaan mainita Better Cotton Initiative (BTI), Cotton Made in Africa, Global Organic Textile Standard (GOTS);
11. kehottaa niitä valtioita, jotka eivät vielä ole ratifioineet YK:n yleissopimusta lasten oikeuksista ja ILO:n yleissopimuksia nro 138 ja 182 sekä ILO:n yleissopimuksia nro 87,

98, 141 ja 155, ratifioimaan ja panemaan ne täytäntöön pikaisesti; katsoo, että hallitusten täytyisi toteuttaa kaikki asianmukaiset toimet, joilla lisätään tietoisuutta voimassaolevista kansallisista ja kansainvälisistä lapsityövoimaa koskevista säännöistä sekä tärkeimmistä ILO:n yleissopimuksista puuvillan tuotantoketjun kaikissa vaiheissa;

12. muistuttaa, että unionin yleisen tullietuusjärjestelmän etuudet voidaan väliaikaisesti peruuttaa, jos havaitaan vakavia ja järjestelmällisiä YK:n yleissopimuksissa tai ILO:n yleissopimuksissa määriteltyjen keskeisten ihmisoikeuksien tai työntekijöiden oikeuksien rikkomuksia, sekä huomauttaa, että yleinen tullietuusjärjestelmä on EU:n pääasiallinen kauppapolitiikan väline keskeisten ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien sekä kestävä kehityksen edistämiseksi; korostaa eurooppalaisten yritysten vastuuta noudattaa näitä normeja toimitusketjuissaan;
13. korostaa kestävä kehitystä ja hyvää hallintoa koskevan erityisen kannustusmenettelyn (GSP+) tärkeyttä;
14. pyytää komissiota tekemään selvitystyötä ja tarvittaessa toimittamaan parlamentille lainsäädäntöehdotuksen tehokkaasta jäljitettävyyssmekanismista tavaroille, jotka tuotetaan lapsi- tai pakkotyöllä;
15. pyytää neuvostoa päättämään ICAC:n jäsenyysmenettelyistä, jotta unioni voi liittyä ICAC:n jäseneksi yksinomaisella toimivallalla;
16. pyytää puuvillan arvoketjun toimijoita välttämään yksipuolisia toimia, kuten vientikieltoja, pyrkimään tehokkaampaan avoimuuteen ja koordinointiin, jotta hintojen epävakautta ja keinottelumahdollisuuksia voidaan vähentää, sekä työskentelemään puuvillakuidun kaupan jäljitettävyyden varmistamiseksi avoimilla markkinoilla;
17. pitää tärkeänä puuvillan tuotannon turvaamista EU:ssa siten, että vahvistetaan siirtymäkauden rakenneuudistustoimia alueilla, joihin toimet vaikuttavat eniten;
18. pyytää ICAC:ta arvioimaan säännöllisesti sen alaisuudessa toimivan puuvilla-alan sosiaalisen, ympäristönsuojelullisen ja taloudellisen suorituskyvyn asiantuntijapaneelin välityksellä puuvillan tuotannon sosiaalisia ja ympäristönsuojelullisia vaikutuksia sekä julkaisemaan saadut tulokset;
19. pyytää ICAC:ta tutkimaan mahdollisuutta sellaisen tehokkaan ja maailmanlaajuisen merkintäjärjestelmän käyttöönottamiseksi, jolla voidaan varmistaa, että merkityt tuotteet on valmistettu ilman lapsi- tai pakkotyövoimaa kaikissa tuotanto- ja toimitusketjun vaiheissa;
20. pyytää Kiinan kansantasavaltaa, joka on puuvillamarkkinoiden suurin toimija ja jolla on kattavimmat puuvillavarat, harkitsemaan liittymistä ICAC:hen ja toimimaan rakentavasti puuvilla-alalla; kehottaa lisäksi Kiinan kansantasavaltaa torjumaan päättäväisesti lapsi- ja pakkotyövoiman käyttöä puuvilla- ja tekstiilialalla;
21. kehottaa komissiota
 - i) esittämään parlamentille säännöllisesti kertomuksen toimistaan ja toiminnastaan perushyödyketoimielimessä ja ICAC:ssa,

- ii) hyödyntämään jäsenyyden ICAC:ssa tehokkaasti, jotta voidaan lisätä puuvillavaateteollisuuden markkinoiden avoimuutta ja kestävyyttä,
 - iii) reagoimaan viipymättä mahdollisiin puuvillan vientirajoituksiin tai muihin toimiin, jotka aiheuttavat liiallista hintojen epävakautta,
 - iv) varmistamaan, että eurooppalaisten puuvillan viljelijöiden, puhdistajien, myyjien sekä tutkijoiden ääni kuullaan,
 - v) edistämään koordinoitua, tilastotietojen keräämistä, ennusteiden laatimista, tiedon jakamista ja maailmanlaajuisten puuvillan toimitus- ja arvoketjujen valvontaa;
22. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle, puuvilla-alan kansainväliselle neuvoa-antavalle komitealle (ICAC), kansainväliselle työjärjestölle (ILO), Yhdistyneiden kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestölle (FAO), Maatalouden kansainväliselle kehittämisrahastolle (IFAD), YK:n lastenrahastolle (UNICEF), Maailmanpankille Maailman kauppajärjestölle (WTO) ja Kiinan kansantasavallan hallitukselle.